

ภาคผนวก 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น /
อำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบล

ชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ตามรายได้ที่ไม่รวมเงินอุดหนุน ดังนี้ (สุรเชษฐ์ ชีระมณี, 2543 : 486)

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป
2. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 12-20 ล้านบาทขึ้นไป
3. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 3 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 6-12 ล้านบาทขึ้นไป
4. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 3-6 ล้านบาทขึ้นไป
5. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 5 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

มาตรา 69 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

มาตรา 70 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ

มาตรา 71 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินห้าร้อยบาท

มาตรา 73 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำการกิจการร่วมกันได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและกิจการนั้นเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน (รวมกฎหมายปกครอง : ภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2543 : 161-163)

การจัดองค์การและโครงสร้างการบริหาร

โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย 3 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภา อบต.
2. ฝ่ายบริหาร ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร อบต.
3. ฝ่ายปฏิบัติการ ได้แก่ ปลัด อบต. และพนักงานส่วนตำบลตำแหน่งต่างๆ

(สุรเชษฐ์ ชีระมณี, 2543 : 483-495)

ฝ่ายนิติบัญญัติ สภาประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งได้ตามอายุของสภา คือ คราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง

จำนวนสมาชิกสภาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ถ้าเขต อบต. มีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก อบต. ได้ 6 คน
2. ถ้าเขต อบต. มี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก อบต. ได้หมู่บ้านละ 3 คน
3. ถ้าเขต อบต. มีมากกว่า 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก อบต. ได้หมู่บ้านละ 2 คน

สภา อบต. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การ

บริหารส่วนตำบล

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (1) และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

ฝ่ายบริหาร คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยประธาน 1 คน และกรรมการบริหาร 2 คน ซึ่งสภาเลือกจากสมาชิกแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

คณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบังคับและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

5. อำนาจหน้าที่ตามกำหนดอื่นๆ ได้แก่

- พรบ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- พรบ.ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508
- พรบ.ภาษีโรงเรือนและดิน พ.ศ. 2475
- พรบ.ภาษีป้าย พ.ศ. 2510
- พรบ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535

ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายปฏิบัติการเป็นข้าราชการประจำมีปลัด อบต. ซึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร เป็นหัวหน้าและควบคุมดูแลพนักงานส่วนตำบลของ อบต.

*** พื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบต. เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล ***

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา 45 องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

1. ตรวจข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

พ.ศ.2498 เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. (ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
8. จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
9. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาค อาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 46 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 47 กิจกรรมใดเป็นกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำตามอำนาจหน้าที่ ถ้าองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่จัดทำ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำกิจกรรมนั้นได้

ในกรณีที่ราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคจัดทำกิจกรรมตามวรรคหนึ่ง ให้คิดค่าใช้จ่ายและค่าภาระต่างๆ ตามความเป็นจริงได้ตามอัตราและระยะเวลาที่เหมาะสม

มาตรา 48 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น โดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติ

มาตรา 50 การดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีลักษณะเป็นการพาณิชย์ อาจทำได้โดยการตราเป็นข้อบัญญัติ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (รวมกฎหมายปกครอง : ภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543 : 92-94)

การจัดองค์การและโครงสร้างการบริหาร

การจัดระเบียบบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แบ่งออกได้เป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ดังนี้ (สุรเชษฐ์ ชิระมณี, 2543 : 328-338)

ฝ่ายนิติบัญญัติ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สจ.) ที่มาจากการเลือกตั้ง จำนวนของ สจ.คือเกณฑ์จำนวนราษฎรในเขตจังหวัดตามหลักฐานทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง

อำนาจหน้าที่ ประธานสภา มีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาและดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภา อบจ. และรองประธานสภา มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานสภาและทำกิจการที่ประธานสภามอบหมาย โดยอาจปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาในที่ประชุม

ฝ่ายบริหาร อำนาจหน้าที่ของนายก อบจ. มีอำนาจบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายและบังคับบัญชาข้าราชการ อบจ. และทำงานตามมติของสภาและตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้

อำนาจหน้าที่ของรองนายก (1) การรักษาราชการแทน เมื่อนายก อบจ. ไม่อยู่อาจมอบหมายให้รองนายก คนใดคนหนึ่งรักษาราชการแทน (2) การปฏิบัติราชการแทน นายก อบจ. อาจมอบอำนาจให้รองนายก ปลัด อบจ. รองปลัด อบจ. ให้กระทำการแทนในบางเรื่องโดยทำการ

มอบอำนาจเป็นหนังสือ เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดแบบของการมอบอำนาจไว้เป็นเช่นไรก็ให้ปฏิบัติตามนั้น

นอกจากนี้ ยังมีอำนาจปรับซึ่งเป็นอำนาจในการเปรียบเทียบคดีหรือปรับในคดีละเมิด ข้อบัญญัติจังหวัด บุคคลที่มีอำนาจ ได้แก่ นายก อบจ. และผู้ที่นายก อบจ.แต่งตั้ง การยืมตัวคน นายก อบจ.อาจยืมตัวข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น ให้มาช่วยงานชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในกิจการของ อบจ. เจ้าพนักงานคดีอาญา เพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารงานและปฏิบัติงานของ อบจ. ภายใต้พรบ. อบจ. ให้ถือบุคคลต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานในคดีอาญา ได้แก่ นายก อบจ. รองนายกฯ ปลัดอบจ. รองปลัดอบจ. และข้าราชการ อบจ.

พื้นที่ความรับผิดชอบของอบจ. ได้แก่ เขตจังหวัดซึ่งรวมอำเภอ กิ่งอำเภอ และสภาตำบล

เทศบาล

สามารถแบ่งเทศบาลต่างๆ ออกเป็น 7 ชั้น โดยจะมีส่วนราชการในแต่ละชั้นของเทศบาล ดังนี้ (สุโท สาระจันทร์, 2542 : 58-59)

1. เทศบาล ชั้น 1 จะมีส่วนราชการได้ครบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2541 และกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 9 และหัวหน้าส่วนราชการสำคัญ ๆ เป็นระดับ 8

2. เทศบาล ชั้น 2 ส่วนราชการที่ไม่มี คือ สำนักงานช่างและแขวง โดยกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 8 และหัวหน้าส่วนราชการสำคัญ ๆ เป็นระดับ 7 – 8

3. เทศบาล ชั้น 3 ส่วนราชการที่ไม่มี คือ สำนักงานช่าง แขวง และกองสวัสดิการสังคม โดยกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 8 และหัวหน้าส่วนราชการสำคัญ ๆ เป็นระดับ 6 – 7

4. เทศบาล ชั้น 4 ส่วนราชการที่ไม่มี คือ สำนักงานช่าง แขวง และกองสวัสดิการสังคม โดยกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 7 และหัวหน้าส่วนราชการสำคัญ ๆ เป็นระดับ 6-7

5. เทศบาล ชั้น 5 ได้แก่เทศบาลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนกว่า 12 ล้านบาท ส่วนราชการที่ไม่มี คือ สำนักงานช่าง แขวงและกองสวัสดิการสังคม โดยกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 7 และหัวหน้าส่วนราชการสำคัญ ๆ เป็นระดับ 6

6. เทศบาล ชั้น 6 ได้แก่เทศบาลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนระหว่าง 5 ล้านบาทถึง 12 ล้านบาท มีส่วนราชการ คือ สำนักงานปลัดเทศบาล ฝ่ายคลัง ฝ่ายช่าง ฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายการประปา และฝ่ายการศึกษา โดยกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 6 – 7

7. เทศบาล ชั้น 7 ได้แก่เทศบาลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 5 ล้านบาท มีส่วนราชการ คือ สำนักปลัดเทศบาล ฝ่ายคลัง ฝ่ายช่าง ฝ่ายสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายการประปา และฝ่ายการศึกษา โดยกำหนดให้ปลัดเทศบาลเป็นระดับ 3-5

หมายเหตุ เทศบาลชั้น 1 หมายถึง เทศบาลนคร

เทศบาลชั้น 2 หมายถึง เทศบาลเมือง

เทศบาลชั้น 3 , 4 , 5 , 6 , 7 หมายถึง เทศบาลตำบล

*** พื้นที่ใดที่จะจัดตั้งการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลนั้นจะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) จำนวนประชากร

(2) รายได้ที่ไม่รวมเงินอุดหนุน

(3) ความสำคัญทางการเมืองโดยดูจากศักยภาพของท้องถิ่น เช่น ราษฎรให้ความ

เห็นชอบ

*** เทศบาลมี 3 ระดับ ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร (สุรเชษฐ์ ชีระมณี, 2543 : 207)

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล (เทศบาลตำบล)

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอย

และสิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

มาตรา 51 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานฌาปนสถาน
5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลเมือง

มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50
2. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
3. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
5. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
6. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

มาตรา 54 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
2. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก

5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
6. ให้มีการสาธารณสุขการ
7. จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อสาธารณสุข
8. จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการศึกษาและพลศึกษา
10. ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
12. เทศพาณิชย์

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลนคร

มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53
2. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
3. กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อสาธารณสุข
4. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถาน

บริการอื่น

5. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
7. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
8. การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

มาตรา 57 เทศบาลนครอาจจัดทำกิจการอื่นๆ ตามมาตรา 54 ได้ (รวมกฎหมาย

ปกครอง : ภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543 : 121-124)

การจัดตั้งองค์การและโครงสร้างการบริหาร

เทศบาลประกอบด้วย 2 ฝ่าย คือ (สุรเชษฐ์ ชีระมณี, 2543 : 211-216)

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภาเทศบาล
2. ฝ่ายบริหาร ได้แก่ คณะเทศมนตรี หรือนายกเทศมนตรี

ฝ่ายนิติบัญญัติ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้ง สมาชิกสภา มีจำนวนดังต่อไปนี้

1. สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิก 12 คน
2. สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิก 18 คน
3. สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิก 24 คน

ฝ่ายบริหาร ตาม พ.ร.บ. เทศบาลฉบับใหม่ ได้กำหนดให้ฝ่ายบริหารมี 2 รูปแบบ คือ

1. คณะเทศมนตรี ซึ่งเป็นลักษณะของฝ่ายบริหารตามรูปแบบเดิม กล่าวคือ ประชาชนเลือกสมาชิกสภา แล้วสมาชิกสภาจึงไปเลือกนายกและเทศมนตรี
2. นายกเทศมนตรี ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่ประชาชนเลือกนายกเทศมนตรีโดยตรง แล้วนายกไปเลือกรองนายก ซึ่งมาจากสมาชิกหรือมิใช่สมาชิกสภาก็ได้ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด

อำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรี

1. นายกฯ เป็นหัวหน้าในการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย
 2. การมอบอำนาจ กล่าวคือ การสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติกิจของเทศบาล คณะเทศมนตรีหรือนายกฯ สามารถมอบอำนาจได้ตามที่กฎหมายกำหนด
- ถ้ากฎหมายมิได้บัญญัติเรื่องการมอบอำนาจไว้ก็ให้ทำเป็นหนังสือมอบให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล หรือรองปลัดเทศบาล ทำการแทนคณะเทศมนตรีหรือนายกฯ ได้
- ถ้ามอบอำนาจให้พนักงานเทศบาลตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้าแผนกขึ้นไป จะต้องขออนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. อำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร
 4. อำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับของกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกำหนดการปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นเท่าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควรและกำหนดไว้โดยกฎกระทรวง
 5. เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลอาญาในการปฏิบัติหน้าที่

อำนาจและหน้าที่ของกำนัน

อำนาจและหน้าที่ของกำนันที่เกี่ยวกับแนวทางป้องกันปัญหาอาชญากรรม ในมาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 37 ดังนี้

มาตรา 34 บรรดาการที่จะตรวจตรารักษาความปกติเรียบร้อยในตำบล คือ การที่จะว่ากล่าวราษฎรในตำบลนั้น ให้ประพฤติตามพระราชกำหนดกฎหมายก็ดี หรือการที่จะป้องกันภัยอันตรายและรักษาความสงบสุขสำราญของราษฎรในตำบลนั้นก็ดี หรือการที่จะรับกิจสุททุกษ์ของราษฎรในตำบลนั้นขึ้นร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการเมือง กรมการอำเภอ และจะรับข้อราชการมาประกาศแก่ราษฎรในตำบลนั้นก็ดี หรือที่จะจัดการตามตามพระราชกำหนดกฎหมาย เช่น การตรวจและนำเก็บภาษีอากรในตำบลนั้นก็ดี การตั้งนี้อยู่ในหน้าที่ของกำนันผู้เป็นนายตำบล ผู้ใหญ่บ้านทั้งปวงในตำบลนั้นและแพทย์ประจำตำบลจะต้องช่วยกันเอาเป็นธุระจัดการให้เรียบร้อยได้ตามสมควรแก่หน้าที่

มาตรา 35 กำนันมีอำนาจและหน้าที่ในการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญา ดังต่อไปนี้ คือ

1. เมื่อทราบข่าวว่า มีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในตำบลของตน จะต้องแจ้งความต่อคณะกรรมการอำเภอให้ทราบ
2. เมื่อทราบข่าวว่า มีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในตำบลใกล้เคียงจะต้องแจ้งความต่อกำนันนายตำบลนั้นให้ทราบ
3. เมื่อปรากฏว่า ผู้ใดกำลังกระทำผิดกฎหมายก็ดีหรือมีเหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้ที่ได้กระทำผิดกฎหมายก็ดี ให้จับผู้นั้นไว้ และรับนำส่งกรมอำเภอ
4. ถ้ามีหมาย หรือมีคำสั่งตามหน้าที่ราชการให้จับผู้ใดในตำบลนั้นเป็นหน้าที่ของกำนันที่จะจับผู้นั้นแล้วรับส่งกรมการอำเภอตามสมควร
5. เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้น หรือให้ยึด กำนันต้องจัดการให้เป็นไปตามหมาย
6. ถ้ามีผู้มาของอายัดตัวคนหรือสิ่งของก็ดี หรือผู้ต้องโจรกรรมจะทำกฎหมายตราสิน หรือมีผู้จะขอทำชันสูตรบาดแผลก็ดี ทั้งนี้ให้กำนันสืบสวนฟังข้อความแล้วรับนำตัวผู้ขอและผู้ต้องอายัด และทรัพย์สินสิ่งของบรรดาที่จะพาไปด้วยนั้นไปยังกรมการอำเภอ ถ้าสิ่งของอย่างใดจะพาไปไม่ได้ ก็ให้กำนันชันสูตรให้รู้เห็น แล้วนำความไปแจ้งต่อกรมการอำเภอในขณะนั้น

มาตรา 36 ถ้ากำนันรู้เห็นเหตุการณ์ทุกขีรอนของราษฎร หรือ การแปลกประหลาดเกิดขึ้นในตำบลต้องรีบรายงานต่อกรมการอำเภอให้ทราบ

มาตรา 37 ถ้าเกิดจลาจลก็ดี ฆ่ากันตายก็ดี ชิงทรัพย์ก็ดี ปล้นทรัพย์ก็ดี ไฟไหม้ก็ดี หรือเหตุร้ายสำคัญอย่างใดๆ ในตำบลของตน หรือในตำบลที่ใกล้เคียงอันสมควรที่จะช่วยได้ก็ดี หรือมีผู้ร้ายแต่ที่อื่นมามั่วสุมในตำบลนั้นก็ดี หรือมีเหตุควรสงสัยว่าลูกบ้านในตำบลนั้นบางคนจะเกี่ยวข้องเป็นโจรผู้ร้ายก็ดี เป็นหน้าที่ของกำนันจะต้องเรียกผู้ใหญ่บ้านและลูกบ้านในตำบลออกช่วยต่อสู้ติดตามจับผู้ร้าย หรือติดตามเอาของกลางคืน หรือดับไฟ หรือช่วยอย่างอื่นตามควรแก่การโดยเต็มกำลัง

มาตรา 38 ให้กำนันดูแลคนเดินทาง ซึ่งไม่มีเหตุควรสงสัยว่าจะเป็นผู้ร้ายให้ได้มีที่พักตามควร

มาตรา 39 ถ้าผู้เดินทางด้วยราชการจะต้องการคนนำทางหรือขาดแคลนพาหนะเสบียงอาหารลงในระหว่างทาง และจะร้องขอต่อกำนันให้ช่วยสงเคราะห์ กำนันต้องช่วยจัดหาให้ตามที่จะทำได้ ถ้าหากว่าการที่จะช่วยเหลือนั้นจะต้องออกราคาค่าจ้างเพียงใด ให้กำนันเรียกเอาแก่ผู้เดินทางนั้น

มาตรา 40 กำนันต้องตรวจจัดการรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อันอยู่ในตำบลนั้น เช่น สระน้ำ ศาลาอาศัย ที่เลี้ยงปศุสัตว์ เป็นต้น

มาตรา 41 กำนันต้องรักษาบัญชีสำมะโนครัวและทะเบียนบัญชีของรัฐบาลในตำบลนั้น และคอยแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตรงกับบัญชีของผู้ใหญ่บ้าน

มาตรา 42 กำนันต้องทำบัญชีสิ่งของ ซึ่งต้องเสียภาษีอากรในแขวงนั้นยื่นต่อกรมการอำเภอ และนำราษฎรไปเสียภาษีอากรตามพระราชบัญญัติภาษีอากร

มาตรา 43 กำนันกระทำการตามหน้าที่จะเรียกผู้ใดมาหาหรือให้ช่วยก็ได้

มาตรา 44 ในตำบลหนึ่ง ให้มีสารวัตรสำหรับเป็นผู้ช่วยและรับใช้สอยของกำนันสองคน ผู้ที่จะเป็นสารวัตรนี้แล้วแต่กำนันจะขอร้องผู้ใดเป็น แต่ต้องได้รับความเห็นชอบของผู้ว่าราชการเมืองด้วยจึงเป็นได้ และกำนันมีอำนาจเปลี่ยนสารวัตรได้ (พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2542, 2543 : 42-46)

อำนาจและหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน

อำนาจและหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่เกี่ยวกับแนวทางป้องกันปัญหาเสพติด ในมาตรา 27 มาตรา 28 ดังนี้

มาตรา 27 ผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้าของราษฎรในหมู่บ้านของตนตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจและหน้าที่ในทางปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร ดังจะกล่าวต่อไปนี้

1. ที่จะรักษาความสงบและความสำราญ ช่วยป้องกันความทุกข์ภัยของลูกบ้านตามสมควร และที่สามรถจะทำได้ การที่กล่าวนี้ ถ้าสมควรจะต้องปรึกษาหารือและช่วยกันกับเพื่อนผู้ใหญ่บ้านก็ดี กับกำนันนายตำบลก็ดี ก็เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะต้องปฏิบัติให้สมควรแก่การที่จะรักษาประโยชน์และความสุขของลูกบ้านซึ่งได้มอบไว้ให้เป็นธุระในพระราชบัญญัตินี้

2. ถ้าความทุกข์ภัยเกิดแก่ลูกบ้าน ซึ่งจะต้องขอความป้องกันจากรัฐบาล เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะนำความแจ้งต่อเจ้าพนักงานปกครองตั้งแต่กำนัน นายอำเภอ เป็นต้นขึ้นไปโดยลำดับ

3. ถ้ารัฐบาลจะประกาศ หรือจะสั่งราชการใดให้ราษฎรทราบ เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะรับข้อความอันนั้นไปแจ้งแก่ลูกบ้านของตนให้ทราบ

4. เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะทำบัญชีสำมะโนครัวในหมู่บ้านของตนและคอยแก้ไขบัญชีนั้นให้ถูกต้องเสมอ

5. ถ้าผู้ใหญ่บ้านรู้เห็นเหตุการณ์แปลกประหลาดอันใดที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตน หรือในลูกบ้านของตนซึ่งอาจจะเป็นคนหรือเป็นโทษแก่ราชการบ้านเมืองก็ดี แก่ประชาชนในที่นั้นก็ดี ยกตัวอย่างข้างฝ่ายโทษ ดังรู้เห็นว่ามีคนมีทรัพย์สินของแปลกประหลาดอันน่าสงสัยว่าเป็นของที่ได้มาโดยทางโจรกรรมก็ดี หรือว่าถ้าเห็นผู้คนล้มตาย หรือมีบาดแผลอันควรสงสัยว่าจะมีผู้อื่นกระทำเอาโดยทุจริต หรือไปกระทำทุจริตต่อผู้อื่นแล้ว จึงเกิดเหตุขึ้นก็ดี เหล่านี้เป็นต้น ให้รับนำความแจ้งต่อกำนันนายตำบลของตน

6. ถ้ามีคนจรแปลกหน้านอกสำมะโนครัวหมู่บ้านนั้นเข้ามาอาศัย เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านจะต้องไต่ถาม ให้รู้จักตัวและรู้เหตุการณ์ที่มาอาศัย ถ้าเห็นว่าไม่ได้มาโดยสุจริต ให้เอาตัวผู้นั้นส่งกำนันนายตำบลของตน

7. ถ้าเกิดเหตุจลาจลก็ดี ฆ่ากันตายก็ดี ตีชิงก็ดี ปล้นทรัพย์ก็ดี หรือไฟไหม้ก็ดี หรือเหตุร้ายสำคัญอย่างใดๆ ในหมู่บ้านของตน หรือในหมู่บ้านที่ใกล้เคียงอันสมควรจะช่วยให้เป็นหน้าที่

ของผู้ใหญ่บ้านจะต้องเรียกลูกบ้านของตนออกช่วยต่อสู้ติดตามจับผู้ร้ายเอาของกลางคืนหรือดับไฟ หรือช่วยอย่างอื่นที่สมควรโดยเต็มกำลัง

8. ผู้ใหญ่บ้านเห็นลูกบ้านของตนคนใดแสดงความอาฆาตมาดร้ายแก่ผู้อื่นก็ดี หรือเป็นคนจรจัดไม่ปรากฏการทำมาหาเลี้ยงชีพ และไม่สามารถจะชี้แจงให้เห็นความบริสุทธิ์ของตนได้ก็ดี ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจที่จะเรียกลูกบ้านคนนั้นมาไต่ถามและว่ากล่าวสั่งสอน ถ้าไม่ฟังให้เอาตัวส่งกำนันจัดการตามความในมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัตินี้

9. ควบคุมดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะต้องพึงกระทำตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ

10. ฝึกหัดอบรมให้คนไทยรู้จักหน้าที่และการกระทำในเวลารบ

11. ทำการอบรมสั่งสอน หรือชี้แจงข้อราชการแก่ราษฎร ในกรณีนี้ให้เรียกราษฎรมาประชุมได้ตามครั้งคราวที่สมควร

12. นำรุงและส่งเสริมการอาชีพของราษฎรในทางเกษตรกรรม พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม

13. ตรวจตราและรักษาประโยชน์ในการอาชีพของราษฎร

14. สั่งให้ราษฎรช่วยเหลือในการสาธารณประโยชน์เพื่อบำบัดป้องกันภัยอันตรายซึ่งมีมาเป็นสาธารณะโดยฉุกเฉิน และให้ทำการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ราษฎรผู้ประสบสาธารณภัย

15. จัดการป้องกันโรคติดต่อ หรือโรคระบาดซึ่งเกิดขึ้น หรือจะเกิดในหมู่บ้านเพื่อมิให้ติดต่อลุกลามไปมาก

16. จัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและต้องด้วยสุขลักษณะ

17. จัดให้มีการประชุมกรรมการหมู่บ้าน

18. ปฏิบัติตามคำสั่งของกำนันหรือทางราชการและรายงานเหตุการณ์ ซึ่งเกิดขึ้นในหมู่บ้านให้กำนันทราบ เพื่อให้กำนันรายงานต่อคณะกรรมการอำเภอ

19. กระทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ทางราชการได้แนะนำ

มาตรา 28 ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจและหน้าที่ในการที่เกี่ยวข้องด้วยความอาญาดังต่อไปนี้ คือ

1. เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านของตน ต้องแจ้งความต่อกำนันนายตำบลให้ทราบ

2. เมื่อทราบข่าวว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้นหรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในหมู่บ้านที่ใกล้เคียง ต้องแจ้งความต่อผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านนั้นให้ทราบ

3. เมื่อตรวจพบของกลางที่ผู้กระทำผิดกฎหมายมีอยู่ก็ดี หรือสิ่งของที่สงสัยว่าได้มาโดยการกระทำผิดกฎหมาย หรือเป็นสิ่งของสำหรับใช้ในการกระทำผิดกฎหมายก็ดี ให้จับสิ่งของนั้นไว้ และริบนำส่งต่อกำนันนายตำบล
4. เมื่อปรากฏว่าผู้ใดกำลังกระทำผิดกฎหมายก็ดี หรือมีเหตุควรสงสัยว่า เป็นผู้ที่ได้กระทำผิดกฎหมายก็ดี ให้จับตัวผู้นั้นไว้และริบนำส่งต่อกำนันนายตำบล
5. ถ้ามีหมายหรือมีคำสั่งตามหน้าที่ราชการ ให้จับผู้ใดในหมู่บ้านนั้น เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านที่จะจับผู้นั้น และริบส่งต่อกำนันหรือกรรมการอำเภอตามสมควร
6. เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้น หรือให้ยึด ผู้ใหญ่บ้านต้องจัดการให้เป็นไปตามหมาย (พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2542, 2543 : 28-33)

ภาคผนวก 2
แบบสอบถามการวิจัย (ทั่วไป)

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง : บทบาทของผู้นำท้องถิ่นกับแนวทางป้องกันยาเสพติด : กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้นำท้องถิ่นกับแนวทางป้องกันยาเสพติด การตอบแบบสอบถามนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะสรุปผลในภาพรวม และจะนำผลไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น คำตอบของท่านจะไม่กระทบถึงตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ถ้าหากขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำผลไปวิเคราะห์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นางสาวอัญญารัตน์ สุวรรณโณ

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ฉบับที่

แบบสอบถามการวิจัย (แบบทั่วไป)

เรื่อง บทบาทของผู้นำท้องถิ่นกับแนวทางป้องกันยาเสพติด : กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องว่างทางขวามือ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถามและความเป็นจริงเกี่ยวกับชุมชนของท่าน

1. เพศ		สำหรับผู้วิจัย
1) ชาย	2) หญิง	☐ 1
2. อายุ (นับจำนวนเต็มเป็นปี)		
1) 21-30 ปี	2) 31-40 ปี	
3) 41-50 ปี	4) 51-60 ปี	
5) 60 ปีขึ้นไป		☐ 2
3. การศึกษา		
1) ประถมศึกษา	2) สูงกว่าภาคบังคับ เช่น มัธยม ปวช. ปวส. ปวท.	
3) ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	4) สูงกว่าปริญญาตรี	
5) อื่นๆ ระบุ.....		☐ 3
4. รายได้ของท่าน (ต่อเดือน)	บาท	☐ 4
รายได้รวมทั้งครอบครัวของท่าน (ต่อเดือน).....	บาท	☐ 5
5. ตำแหน่งปัจจุบันของท่าน		☐ 6
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
1) น้อยกว่า 1 ปี	2) 1-5 ปี	
3) 6-10 ปี	4) 11-15 ปี	
5) 16-20 ปี	6) 21-30 ปี	☐ 7
6. สถานภาพสมรส		
1) โสด	2) แต่งงาน	
3) หม้าย / หย่าร้าง	4) แยกกันอยู่	☐ 8

ส่วนที่ 2 บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการป้องกันยาเสพติดในชุมชน

คำชี้แจง	โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว
5 หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	ปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ

ลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	ปฏิบัติ มากที่สุด 5	ปฏิบัติ มาก 4	ปฏิบัติ ปานกลาง 3	ปฏิบัติ น้อย 2	ไม่ ปฏิบัติ 1	
บทบาทของผู้นำท้องถิ่น ความสามารถในการจูงใจ สร้างกระแสสังคมให้ทุกคนตระหนักถึงพิษภัยของ ยาเสพติดและมีจิตสำนึกที่จะต้องร่วมกันป้องกันและ แก้ไขปัญหายาอย่างจริงจัง						☐ 9
รณรงค์ให้ครอบครัว ชุมชนและผู้เสียหายได้ตระหนัก มีความรู้และเข้าใจถึงขั้นตอนการค้นหาผู้ติดยา และ นำไปสู่สถานบำบัดรักษา ให้กำลังใจและติดตามดูแล อย่างใกล้ชิด						☐ 10
สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนา สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ เข้ามามีบทบาทการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา						☐ 11
ความคิดริเริ่ม การจัดทำโครงการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด						☐ 12
ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฝึกอาชีพ เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษา ให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข						☐ 13
จัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เช่น การแข่งขันกีฬา ต้านยาเสพติด การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การจัดได้วาที ประกวดบทความ คำขวัญ เป็นต้น						☐ 14

ลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	ปฏิบัติ มากที่สุด 5	ปฏิบัติ มาก 4	ปฏิบัติ ปานกลาง 3	ปฏิบัติ น้อย 2	ไม่ ปฏิบัติ 1	
ความเข้าใจปัญหาของหมู่บ้านและประชาชน การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครด้านยาเสพติด เพื่อเฝ้าระวัง การแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมถึงเป็นแหล่งข่าว ให้กับหน่วยงานของรัฐ						☐ 15
ปรับปรุงระบบการร้องเรียนเกี่ยวกับการค้าและเสพติด ให้มีความรวดเร็ว ชับไว						☐ 16
กำหนดมาตรการคุ้มครองประชาชนผู้แจ้งข่าว พยาน เพื่อป้องกันการถูกข่มขู่ คุกคามหรือทำร้าย จากผู้กระทำผิด						☐ 17
0. <u>นักวางแผนและอำนาจการ</u> ปรับปรุงระบบการทำงาน เพื่อให้การป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดมีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ						☐ 18
1. การดูแล เฝ้าระวังพื้นที่ชุมชนที่เสี่ยง โดยความ ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการ มวลชนสัมพันธ์ โครงการชุมชนสัมพันธ์						☐ 19
2. การขอความช่วยเหลือจากองค์กรเอกชน หน่วยงาน ของรัฐ ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายา เสพติด						☐ 20
0. <u>เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง</u> 3. การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง						☐ 21
4. การเข้าประชุม สัมมนา เพื่อรับฟังปัญหาความ รุนแรงของยาเสพติด เพื่อหาแนวทางป้องกันและ แก้ไขต่อไป						☐ 22
5. การหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเอง จากสื่อประเภท ต่างๆ เช่น หนังสือ บทความ รวมถึงการค้นหา ข้อมูลจาก Internet						☐ 23

ลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	ปฏิบัติ มากที่สุด 5	ปฏิบัติ มาก 4	ปฏิบัติ ปานกลาง 3	ปฏิบัติ น้อย 2	ไม่ ปฏิบัติ 1	
6. การบรรจุสอดแทรกประเด็นปัญหาและแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในการประชุมสัมมนา หรือฝึกอบรมทุกระดับ						☐ 24
7. การปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีขึ้นพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชนกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ด้านจริยธรรม ระเบียบวินัย หน้าทีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชนส่วนรวม						☐ 25
8. การให้คำปรึกษา แนะนำและเฝ้าระวัง โดยแยกกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด เพื่อให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาค้นการณ์						☐ 26
9. ความเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ ชาวสารบ้านเมือง เข้าประชุมเพื่อรับฟังชาวสารจากทางราชการ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้ชาวบ้านรับทราบ						☐ 27
10. สร้างเวทีประชาคมในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สาเหตุของปัญหายาเสพติดและหาแนวทางแก้ไข						☐ 28
11. จัดทำเอกสารคู่มือ เมื่อประชาชนต้องการรับคำปรึกษาแนะนำหรือขอรับการบำบัดรักษายาเสพติด เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบว่า มีหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานใดบ้างที่เกี่ยวข้อง						☐ 29
12. แนวทางป้องกันยาเสพติด การให้การศึกษาคความรู						
2. การเชิญวิทยากรมาบรรยาย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด						☐ 30
3. เชิญผู้ที่เคยติดยาเสพติดมาให้ข้อมูลโดยตรง						☐ 31
4. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อผู้ปกครอง ให้รู้จักวิธีป้องกันเด็กให้ห่างไกลจากยาเสพติด						☐ 32

ลักษณะพฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
	ปฏิบัติ มากที่สุด 5	ปฏิบัติ มาก 4	ปฏิบัติ ปานกลาง 3	ปฏิบัติ น้อย 2	ไม่ ปฏิบัติ 1	
<u>การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</u>						
5. รณรงค์ผ่านสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์						☐ 33
6. การใช้สื่อพื้นบ้าน เช่น หนังสือ เพื่อสอดแทรกปัญหายาเสพติดให้ประชาชนได้รับทราบ						☐ 34
7. พัฒนารูปแบบเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ เพื่อมิให้เกิดการกระตุ้น หรือทำลายให้เด็กและเยาวชนไปลองใช้ยาเสพติด						☐ 35
<u>การผลิตสื่อ เพื่อใช้ในการเผยแพร่</u>						
8. จัดทำเอกสาร แผ่นพับ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโทษและผลกระทบที่เกิดจากการใช้ยาเสพติดแก่ประชาชน						☐ 36
9. จัดทำสติ๊กเกอร์คำขวัญ เพื่อกระตุ้นจิตใจประชาชน						☐ 37
10. จัดทำสไลด์ประกอบข้อมูล เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น						☐ 38
<u>รณรงค์เนื่องในโอกาสพิเศษ</u>						
11. รณรงค์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดให้โทษ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน						☐ 39
12. การสอดแทรกเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด เนื่องในวันงานเทศกาลประจำปีของจังหวัด						☐ 40
13. จัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหายาเสพติด						☐ 41
<u>ประชาสัมพันธ์</u>						
14. จัดทีมวิทยากรไปกระตุ้นให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน						☐ 42
15. สร้างเวทีประชาคมในชุมชน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สาเหตุของปัญหายาเสพติดและหาแนวทางแก้ไข						☐ 43
16. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุน หรือมูลนิธิในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด						☐ 44

ภาคผนวก 3
แบบสอบถามการวิจัยเชิงลึก

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง : บทบาทของผู้นำท้องถิ่นกับแนวทางป้องกันยาเสพติด : กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้นำท้องถิ่นกับแนวทางป้องกันยาเสพติด การตอบแบบสอบถามนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะสรุปผลในภาพรวม และจะนำผลไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น คำตอบของท่านจะไม่กระทบถึงตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน ถ้าหากขาดข้อใดข้อหนึ่ง จะทำให้แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นางสาวอัญญารัตน์ สุวรรณโณ

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

- การเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชน

- การผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเผยแพร่

- การรณรงค์เนื่องในโอกาสพิเศษ

- การจัดกิจกรรม

- การประชาสัมพันธ์

- การจัดระบบดูแล ฝ้าระวังพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาเสพติด

- อื่นๆ

3. ในการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดมีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

